

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 187g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 7 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea articolului 123 din Constituție

CHIȘINĂU
14 martie 2023

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 16 noiembrie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 14 martie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 7 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea articolului 123 din Constituție, ridicată de dl Mihail Cojocaru, reclamant în dosarul nr. 3-330/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători ai Curții de Apel Chișinău format din domnul Anatolie Minciună și doamnele Ecaterina Palanciuc și Veronica Negru, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 6 iulie 2022, dl judecător Mihail Cojocaru s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat constatarea ilegalității hotărârii Colegiului disciplinar din 22 aprilie 2022 și anularea acestei hotărâri, precum și constatarea persecutării, a discriminării pe criteriu de dizabilitate, a hărțuirii, a intimidării și a răfuielii de către organele de autoadministrare judecătorească.

4. În cadrul procesului, la 10 octombrie 2022, dl Mihail Cojocaru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Totodată, în sesizare, autorul a solicitat și interpretarea articolului 123 din Constituție.

5. Printr-o încheiere din 27 octombrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și de interpretare a articolului 123 din Constituție și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 123
Atribuțiile [Consiliului Superior al Magistraturii]

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători. Consiliul Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile în mod direct sau prin intermediul organelor sale specializate.

(2) Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică.”

[Articolul 123 alin. (1) a fost modificat prin Legea nr. 120 din 23 septembrie 2021, în vigoare din 1 aprilie 2022]

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii sunt următoarele:

Articolul 7 Organele specializate

„(1) Organele specializate sunt:

- a) colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor;
- b) colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor;
- c) colegiul disciplinar;
- d) inspecția judiciară.

(2) Competența, modul de organizare și de funcționare a colegiilor sunt stabilite prin legi și prin regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor sunt următoarele:

Articolul 8 Statutul și competența colegiului disciplinar

„(1) Colegiul disciplinar este un organ independent, care examinează cauzele disciplinare în privința judecătorilor în funcție și judecătorilor demisionați, pentru faptele comise în timpul exercitării funcției de judecător, și aplică sancțiuni disciplinare.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției precizează că în Hotărârea nr. 9 din 7 aprilie 2022, Curtea a stabilit că actuala componență a Consiliului Superior al Magistraturii nu poate să exercite atribuțiile prevăzute de articolele 123 și 136 din Constituție. Pe baza acestui fapt, autorul excepției îi solicită Curții Constituționale să aplice soluția din Hotărârea în discuție și în privința Colegiului disciplinar al judecătorilor, care este un organ specializat subordonat Consiliului Superior al Magistraturii. În acest capăt al sesizării autorul arată că Colegiul disciplinar examinează cauze disciplinare și aplică sancțiuni față de judecători, competențe reglementate la articolul 123 din Constituție.

10. Pe de altă parte, autorul excepției îi solicită Curții să interpreteze articolele 123 din Constituție și 7 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și să explice modul în care se aplică Hotărârea nr. 9 din 7 aprilie 2022 față de Colegiul disciplinar al judecătorilor.

11. În esență, autorul excepției susține neconstituționalitatea articolului 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, invocând, în principal, încălcarea articolului 123 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) literele a) și b) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, și interpretarea Constituției țin de competența Curții Constituționale.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia îi este conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, care enumeră organele specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii. Curtea reține că prevederile contestate sub aspectul invocat de autorul sesizării nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

16. O altă condiție pentru formularea excepției de neconstituționalitate o constituie aplicabilitatea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția (a se vedea punctul 1 din dispozitivul HCC nr. 2 din 9 februarie 2016). Norma contestată trebuie să fie aplicabilă în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (DCC nr. 18 din 9 februarie 2021, § 22).

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea apelului formulat împotriva unei hotărâri care a verificat legalitatea unei hotărâri a Colegiului disciplinar al judecătorilor. Astfel, dispozițiile contestate în prezenta cauză ar putea fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. În sesizare, autorul a susținut incidența articolului 123 [*Atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii*] din Constituție.

19. Autorul excepției a susținut că, având în vedere Hotărârea nr. 9 din 7 aprilie 2022, Colegiul disciplinar nu are competența de a examina cauze disciplinare și de a aplica sancțiuni disciplinare față de judecători din data de 7 aprilie 2022. Curtea menționează că acest argument a fost analizat în Hotărârea sa nr. 4 din 9 februarie 2023. La § 22 din Hotărârea citată, Curtea a reținut că Colegiul disciplinar este un organ specializat care examinează cauzele disciplinare în privința judecătorilor, pentru faptele comise în timpul exercitării funcției de judecător, și aplică sancțiuni disciplinare. În acest sens, nu poate opera prezumția lipsei de competență a Colegiului disciplinar de a aplica sancțiuni pentru că, în prezent, Consiliul Superior al Magistraturii nu le poate confirma sau infirma. Dacă ar proceda de maniera sugerată de autorul sesizării, Curtea ar comite un *non sequitur*. Colegiului disciplinar nu i se pot reproșa carențele pe care le prezintă, actualmente, organizarea Consiliului Superior al Magistraturii. Așadar, Curtea respinge ca nefondat acest capăt al sesizării.

20. În sesizare, autorul excepției a solicitat interpretarea articolului 7 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Curtea reiterează că interpretarea și aplicarea legii în situații concrete exced controlului de constituționalitate (DCC nr. 20 din 17 februarie 2022, § 31). Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (DCC nr. 89 din 15 iunie 2021, § 27; DCC nr. 27 din 24 februarie 2022, § 28).

21. Autorul excepției a solicitat interpretarea articolului 123 din Constituție. Curtea reamintește că scopul oricărei interpretări a normelor constituționale este să asigure unitatea și perceperea corectă a conținutului și sensului lor. Interpretarea este necesară în cazurile în care incertitudinea nu poate fi soluționată printr-o altă procedură jurisdicțională. Necesitatea interpretării trebuie să fie confirmată prin caracterul neuniform al dispozițiilor constituționale. Având în vedere importanța interpretării dispozițiilor constituționale, Curtea Constituțională tratează sesizările din această categorie cu o exigență deosebită (a se vedea DCC nr. 144 din 17 decembrie 2020, § 11; DCC nr. 16 din 2 februarie 2021, § 9). În același timp, Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate prezintă o structură cu trei elemente: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat (DCC nr. 39 din 30 martie 2021, § 20; DCC nr. 99 din 12 iulie 2022, § 14).

22. Așadar, având în vedere că solicitarea privind interpretarea Constituției i-a fost adresată pe calea excepției de neconstituționalitate, Curtea nu poate da curs acestui capăt al sesizării. În jurisprudența sa, Curtea a respins ca inadmisibile mai multe excepții de neconstituționalitate prin care se solicita interpretarea unor dispoziții constituționale (a se vedea, spre exemplu, DCC nr. 95 din 19 decembrie 2016, § 28; DCC nr. 113 din 15 decembrie 2017, § 23).

23. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 7 din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea articolului 123 din Constituție, ridicată de dl Mihail Cojocaru, reclamant în dosarul nr. 3-330/2022, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 14 martie 2023

DCC nr. 27

Dosarul nr. 187g/2022